

Переведення на інших осіб	Зняття зобов'язання з особи, новий позичальник з заставою	Покращення якості кредитного портфеля
---------------------------	---	---------------------------------------

Джерело: складено автором на основі [3,4]

Через високу кількість бюрократичних процедур та загальних проблем з реструктуризація залишається непопулярною в українській банківській системі. Незважаючи на наявність пільг для учасників реструктуризації можна спостерігати некоректність механізму даного процесу.

Для покращення даної ситуації необхідним є: повне використання інструментарії для реструктуризації в Україні; покращення нормативно-правової бази даного процесу; провадження на державному рівні збалансованої процедури реструктуризації; розробка на законодавчому рівні ефективного механізму вищезазначеного процесу.

Список використаних джерел

1. Основні показники діяльності банків. URL: <https://index.minfin.com.ua/banks/stat/>
2. Обсяги активних операцій та частка непрацюючих активів в цілому по системі. URL: https://bank.gov.ua/files/stat/NPL_AO_2020-04-01.xlsx
3. Болгар Т. М. Проблемні кредити у банківській діяльності в умовах фінансової кризи : монографія. Кременчук : Видавництво ПП Щербатих О. В., 2013. 372 с
4. Азізова К. М., Полтавська Є. О. Дослідження методів управління проблемними кредитами банку. Вісник Міжнародного слов'янського університету. Сер. : Економічні науки. 2013. Т. 16. № 1-2. С. 102-110.
- 5.

Ніколаєнко Ю. В., д.е.н., професор

Корицька А. Є., Онопрієнко А.В., здобувачі вищої освіти 4 курсу групи ФК-171
Національний університет "Чернігівська політехніка" (м. Чернігів, Україна)

ФІНАНСОВИЙ СТАН БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ

На сьогоднішній день Україна знаходиться на етапі фінансово-економічної кризи. В даний час актуальним є розуміння стійкості банківської системи до зовнішніх умов, що неможливо контролювати, а лише мінімізувати вплив чинників на її діяльність. Слід відмітити про те, що останнім часом спостерігалася фінансова стабільність, ліквідність, покращення якості активів та зменшення ризиків у банківській діяльності. Із-за відсутності ефективного управління ризиками, їх недостатньо швидке виявлення та їх раннього попередження, моніторингу та контролю за ризиками з використанням сучасних інструментів регулювання банківська система все ж таки не має достатнього розвитку а також гальмує процесу становлення фінансової стабілізації.

Незважаючи на заходи в банках щодо зниження деяких ризиків, в тому числі кредитного, залишається не вирішеною проблема підвищення якості кредитних портфелів банків, що стримує кредитування економіки та негативно впливає на ефективність та стабільність банківської діяльності в контексті забезпечення прибутковості, ліквідності, розвитку на інноваційних засадах.

Таблиця 1 – Аналіз рентабельності капіталу банківського сектору України,%

Показники	2016	2017	2018	2019
Рентабельність капіталу	116,7	-15,8	14,7	34,2
Рентабельність активів	-12,6	-1,9	1,7	4,4

Мультиплікатор капіталу, рази	9,3	8,2	8,7	7,9
Маржа прибутку	-212	-31,7	18,5	43,2
Доходність активів	6,0	6,1	9,1	10,1

Джерело: складено автором на основі [1]

Аналізуючи рентабельність капіталу банківського сектору України, що зазначено у табл.1, можна відмітити, що ми бачимо достатньо високі показники прибутковості банківського сектору, особливо 2019 року за рахунок різкого збільшення прибутковості ПриватБанку. Відбулося зменшення резервів на покриття ризиків, що має негативний вплив. Досліджуючи динаміку основних показників діяльності банків України (табл.2) важливо зазначити про фінансову стабільність та зниження фінансових ризиків.

Таблиця 2 – Динаміка основних показників діяльності банків України

Показники	01.01.2019	01.01.2020	Відхилення	
			Млн.грн	%
АКТИВИ				
Загальні активи	1910614	1982628	72014	3,8
Резерви за активними операціями банків	556445	492069	-64,376	-11,6
Високоліквідні активи	244345	360735	116390	47,6
ОВДСП	407443	367061	-40382	-9,9
ПАСИВИ				
Власний капітал	154960	200854	45894	29,6
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	1204743	1293606	88863	7,4
Кошти суб'єктів господарювання	406367	498156	91789	22,6
Кошти фізичних осіб	508457	552592	44135	8,7

Джерело: складено автором на основі [1]

В умовах високої прибутковості банків також спостерігаємо високий рівень ліквідності (табл.3). Стабільність фінансового результату не спостерігаємо, як і стабільність фінансового результату банків України. Отже, важливим є все ж таки реформування системи задля покращення показників банківської системи.

Таблиця 3 – Оцінка стабільності фінансового результату банків України

Роки	Середній прибуток/збиток, млн.грн	Волативність фінансового результату,%
2013	266,3	565
2014	-287,3	1857,1
2018	1862	147,9
2019	4969,5	30,6

Джерело: складено автором на основі [1]

Необхідним є удосконалення ризик-орієнтованого нагляду а також аналіз кредитних ризиків та якості кредитних портфелів банку. На теперішній час бачимо, що відбувається зниження рівня непрацюючих кредитів, але банкам не вдалося знизити кредитний ризик. Майже половина наданих банками кредитів є проблемними (на 01.01.2020 – 48,36%). Зауважимо, що відповідно до міжнародної практики банк вважається проблемним, якщо проблемні кредити становлять більше 5-10 % кредитного портфеля [2].

Немаловажливим є запровадження Національним банком нового наглядного процесу, одним із елементів якого є аналіз та оцінка Національним банком достатності ліквідності банків, банки мають більш адекватно, комплексно, консервативно підходити до процесу управління ризиками та ліквідністю [3]

Отже, у період загрози фінансово-економічної кризи банківська система України має певний запас стійкості щодо капіталу, ліквідності, сформованих резервів на покриття ризиків за активними операціями. Даний запас стійкості може бути швидко використаний при умові не застосування механізми стабілізації. Стимулювання банківської системи може відбуватися за рахунок підвищення рівня капіталізації, ліквідності, платоспроможності банків, вдосконалення ризик-менеджменту та корпоративного управління, переходу на інноваційний шлях розвитку, вирішення питання щодо банків з державною участю, розроблення надійних систем раннього реагування з метою попередження банкрутства банків.

В сучасних умовах важливого значення набуває розробка ефективних інструментів забезпечення фінансової стабільності, включаючи ризик-менеджмент та нагляд. Все це є забезпеченням економічного зростання в Україні з урахуванням інтересів як суб'єктів господарювання реального сектору економіки так і банків задля оптимізації ризиків в їх діяльності.

Список використаних джерел

1. Національний банк України: Наглядова статистика станом на 01.01.2020. URL://bank.gov.ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#4
2. Синки Дж. Мл.; Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг / Джозеф Синки мл.; пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 1018 с.
3. Миненко Л. М. Трансформація підходів до оцінки ризику банківської ліквідності. Ефективна економіка. 2020. № 1. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7573>

Садчикова І. В., к.е.н., доцент

Миненко О. О., здобувач вищої освіти гр. ФК-201

Національний університет "Чернігівська політехніка" (м. Чернігів, Україна)

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РИНКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ

В умовах функціонування сучасної національної економіки ринкова інфраструктура посідає досить важливе місце, від рівня її розвитку залежить безліч економічних процесів та явищ. Належним чином організована ринкова інфраструктура здатна регулювати та мінімізувати наслідки проблем диспропорційного розвитку регіонів країни, структурувати та формувати підґрунтя для створення конкурентного середовища, яке буде значною мірою залучене до міжнародних інтеграційних процесів. Прямопропорційний вплив ринкова інфраструктура несе на успіх підприємств та бізнесу й задоволення потреб, що зумовлені рівнем узгодженості суб'єктів ринку, злагодженим, гнучким та своєчасним протіканням ринкових взаємовідносин, вільним переміщенням сировини, товарів і послуг, людських та інформаційних ресурсів [1, 2].

З розгалуженням й розширенням багатогранності та впливовості на державну економіку, інфраструктура ринку потребувала вивчення та опису її категорій й взаємозв'язків між ними. Різноманітні аспекти проблематики були висунуті на розгляд багатьма українськими та зарубіжними ученими. Вперше в економічну літературу поняття «інфраструктура» ввів американський учений П. Розенштейн-Родан та тлумачив його як сукупність певних умов, які забезпечують сприятливий розвиток приватних підприємств в основних галузях економіки та задоволення потреб всього населення. Про необхідність розвитку ринкової інфраструктури одним із перших висував твердження шведський економіст К. Віксель. П. Самуельсон вважав, що з розвитком ринкової інфраструктури